

DELA ZA MLADINO

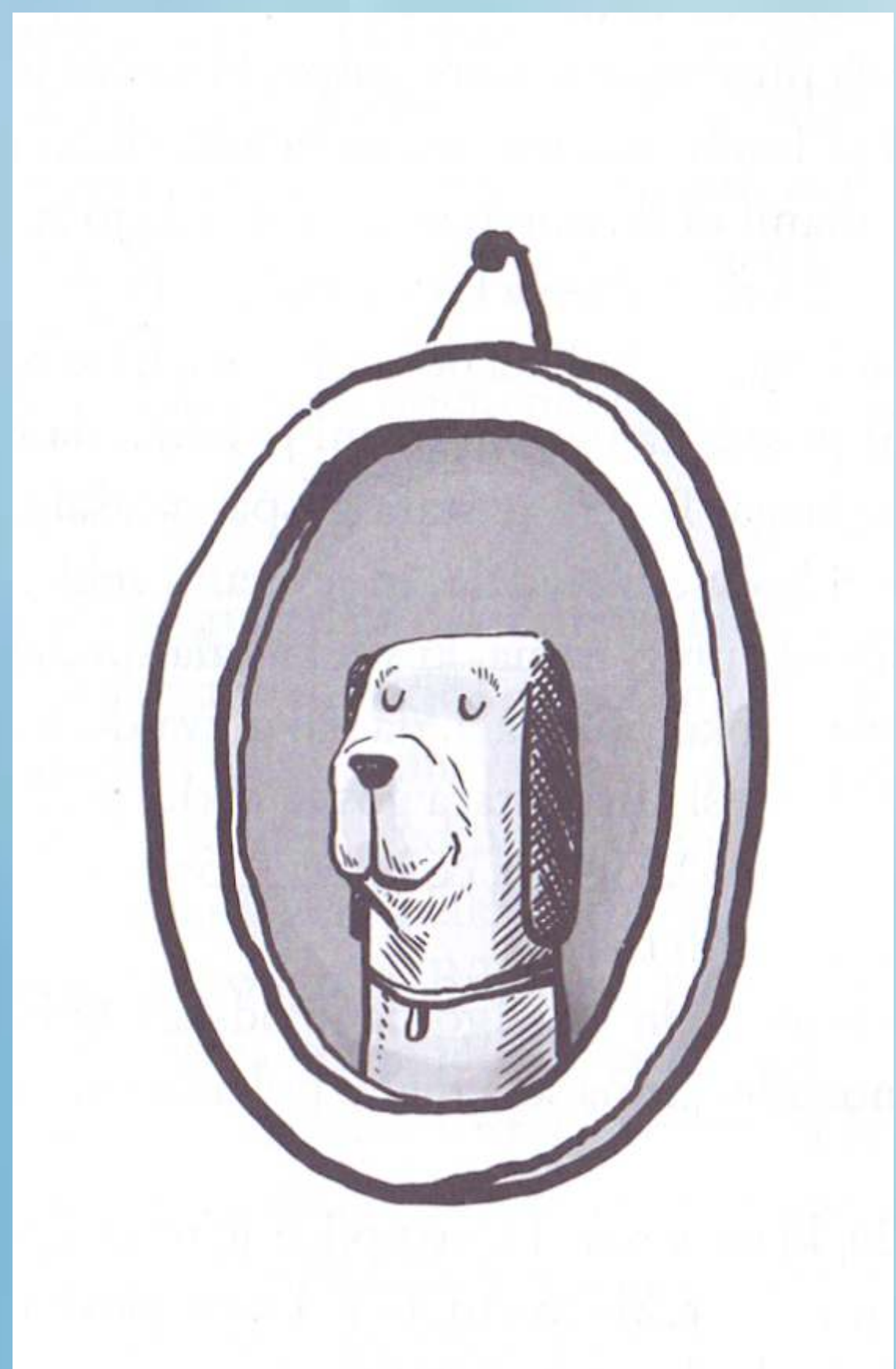
Danes mladih bralcev ne šparajo več, obstaja že zelo brutalna literatura za mladino. Sam imam dva otroka in mislim, da ta literatura vseeno mora imeti nekakšen filter. Hčeri, ki je takrat imela dvanajst let, nisem dovolil brati *Svinjskih nogic*, ker se mi za to še ni zdela dovolj stara. Kakorkoli se že to sliši, mislim, da mora biti literatura za mladino vzgojna, dobri fantje morajo zmagati, slabi pa zgubiti.

(Literatura; Tadej Golob)

Kam je izginila Brina?, 2013

Doma ne smemo imeti psa zaradi tega, ker smo v bloku, čeprav je stara gospa tudi v bloku, in to še v istem, pa ker nas nič ni doma in še, ker je tati rekel, da ga ne bo vozil lulat ob petih zjutraj pa z vrečko hodil za njim in pobiral pasjih drekecev. Potem sem obljubila, da bom jaz, pa ni pomagalo, ker tudi meni ne pusti iz hiše ob petih zjutraj. Pa Lovro ima astmo in bi zaradi pasjih dlak lahko kašljal. Čeprav tega ne verjamem, ker imata dedek in babica psa, in ko greva tja, nič bolj ne kašlja kot doma.

Lovro ima sploh taka čudna vprašanja. Enkrat je tatija vprašal, kaj je to elektrika, in je tati rekel, da je to preprosto in je to nekaj nevarnega in te strese ...

»Ja, ampak, kaj je to?«

Tati se je zamislil in nekaj časa tuhtal, potem pa poklical Frenka po telefonu, naj pogugla za elektriko, ker mi nimamo interneta, ker nimamo niti televizije, odkar smo se preselili, in zato gledamo devedeje. Frenk je poklical nazaj in sta se pogovarjala, ampak očitno ni bilo nič pametnega, ker se je tati spomnil, da je njegov tati, ki je najin dedi, električar, ki pa ni več, ker je upokojen, in ga je poklical. Dolgo sta se pogovarjala in je bil videti utrujen, ko sta se nehala, in je povedal Lovrotu.

»Elektrika je usmerjeno gibanje elektronov po vodniku.«

Lovro je rekel, da še vedno ne razume.

»Nič hudega, ti si samo zapomni, da je nevarna.«

Ta knjiga je bila prva, pri kateri nisem imel nobenih ustvarjalnih težav, zapor, zavor, kar sama je nastajala in še ogromno sem se naučil od svojih otrok. Recimo, opazil sem, da sta mi odgovarjala, da so ljudje prijazni, če so bili v redu, ali neprijazni, če niso bili. Prijaznost je bila v njunih očeh glavna kvaliteta. In v bistvu to drži. Največ, kar lahko od ljudi pričakuješ, je, da bodo prijazni.

(Otrok in knjiga; Tadej Golob)

Za kosilo je bil krompir in sojini polpeti, ker midva z Lovrotom ne jeva mesa, in tatiju in mami vsi težijo zaradi tega, ker ni dobro, da ne jeva mesa, in da za odrasle mogoče ni tako škodljivo, da ne jejo mesa, za otroke pa, da je. Potem jim tati pove, da on in mami jesta meso, in ga vsi čudno gledajo, ker mislijo, da onadva tudi ne jesta in da zaradi tega midva ne jeva. Vpraša jih, če mu lahko povejo, kako naj naju prisili, da ga bova jedla? Nobeden ne pozna odgovora, ker ga ni, ker midva ne jeva mesa zato, ker nočeva ubijati živali, in ga nikoli ne bova jedla. Mami je vprašala Lovrotovo zdravnico za pljuča, ker on ima astmo, če je kaj narobe, ker ne jeva mesa, in je rekla, da ne, da ga tudi ona ne je. Tatija sicer malo skrbi, ker je Lovro malo manjši, in bi raje videl, da je meso, če pa pač ne, pa naj je jajca in lečo in skuto, ker so to beljakovine in zaradi njih rasteš.

Lovro je s prstom šaril po ustih in rekel, da se mu maje zob.

»A ti misliš, da zobna nitka obstaja?« je vprašal.

»Nitka?«

»Ah, miška. A sem rekel nitka? No, mislil sem miška. A verjameš, da obstaja?«

»Seveda obstaja,« sem rekla, »kaj misliš, da ti mami in tati nosita kinder jajca?«

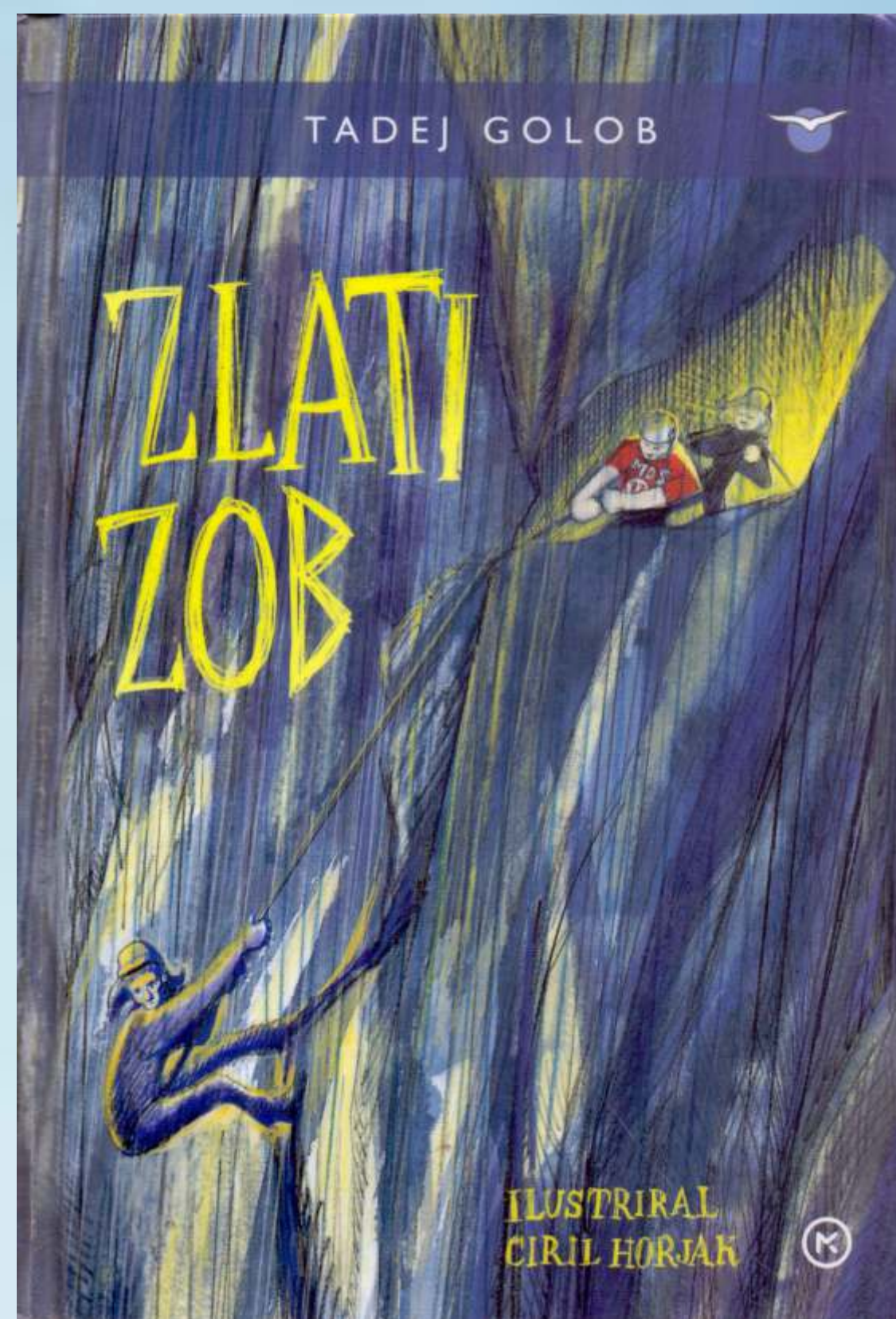
Malo je pomolčal, ker je premišljeval.

»No ja, verjetno res ne. Če bi bila mami ali pa tati, bi mi dala jabolka pa marelice.«

Ko sva prišla domov, je tati spet delal na računalniku. Na glavi je imel slušalke, kar je pomenilo, da nekaj pretipkava, ob tipkovnici pa je bila skodelica kave, ampak notri ni bilo več kave, ker jo je popil. Enkrat je polil tipkovnico na tistem računalniku, ki ga lahko nosiš s sabo, in zdaj ta ne dela, in je moral kupiti še eno tipkovnico in jo priklopiti na računalnik, da ta zdaj dela. Takrat je kava zalila črko Č in še eno ali dve za shranjevanje in je tati preklinjal in bil jezen na Cankarja in me je zanimalo, zakaj.

»Ah, nič. Neki štos ...«

Zlati zob, 2011 in 2012

Prišli so do majhnega trga s kipcem ženske, svetnice, in Tomaž, ki ni premogel kakšne posebne katoliške vzgoje, je pomislil na Marijo, pa ni bila.

»Sveta Barbara,« je prebrala Tina.

»Zaščitnica rudarjev,« je dodal Peter.

»Aja? kako pa veš?«

»Moj stric je rudar v Velenju.«

»Nicomedia 273 – 4 Dicembre 306.« Popraskala se je po glavi. Tudi ona ni hodila k verouku. »Devetindvajset let je bila stara, ko je umrla. Verjetno so jo kakšni Rimljani pribili na križ ali kaj podobnega.«

»Lastni oče ji je odrezal glavo,« je rekel Peter.

Zgroženo ga je pogledala.

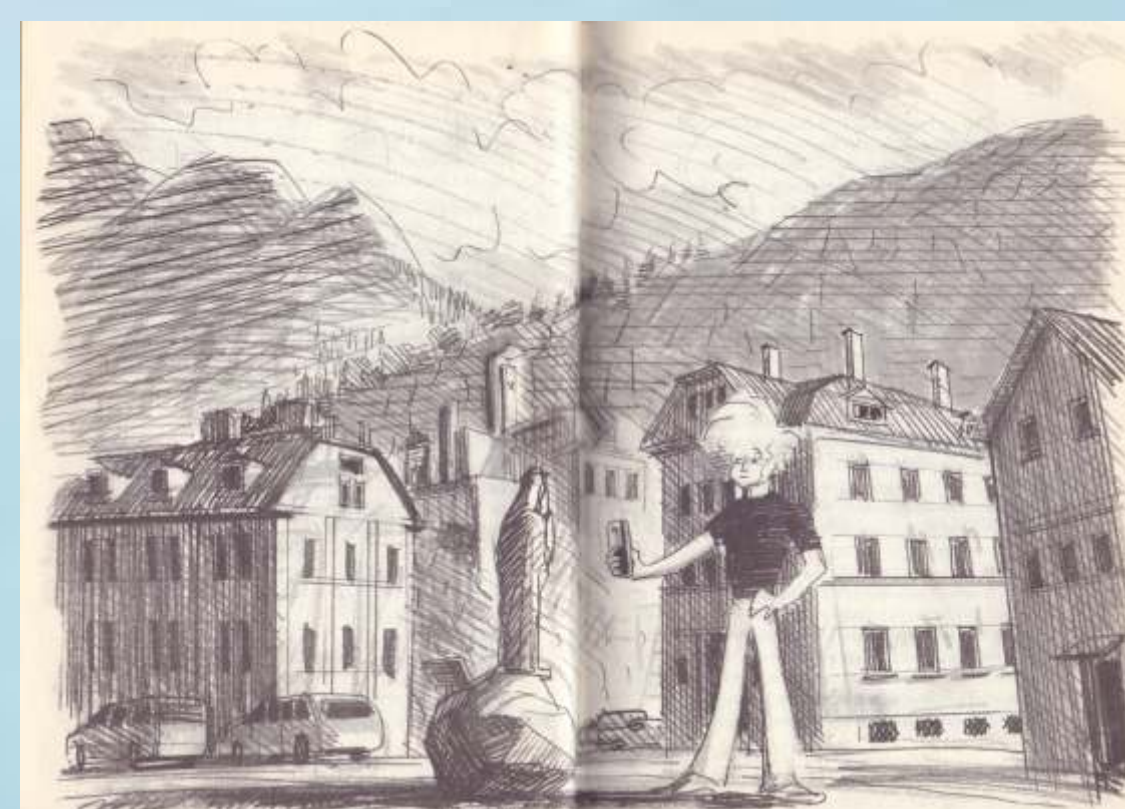
»Pero, ti imaš pa res bujno domišljijo. A ti je to tudi tvoj stric povedal?«

Pihnil je skozi nos.

»Kako ste vi včasih ... A nista hodila k verouku?«

Oba sta odkimala.

»No, pa vama ne bi škodilo. Bi vsaj vedela, kdo je bila ta reva in zakaj jo imajo rudarji radi ob sebi.«

Nebo je bilo polno zvezd. Toliko jih nad Ljubljano nikoli ne moreš videti, niti ob jasnih nočeh ne, je pomislil Tomaž. V glavo mu je priplaval napev. *Mrak se nardu je že, n'coj so zvezde res krasne, moj ti boh, ma jih je ... Kar sam od sebe. ... an če kera ugasne, kos sveta z njo umre ...*

Knjiga *Bratovščina Sinjega galeba* je bila prva, ki sem jo prebral. Pred časom sem jo prebral tudi svojima otrokoma in zraven ugotavljal, da je res dobra. Zagovarja določene vrednote, za katere mislim, da so temeljne: solidarnost med ljudmi, aktivnost, otroško radovednost, predrznost ...

V *Zlatem zobu* sem poskusil narediti nekaj podobnega. (Literatura; Tadej Golob)

Jutro je prišlo prej, kot bi človek v spalni vreči upal. Priplazilo se je s temo, ki se je iz črne, ko je zašla luna, začela spreminjati v sivo in potem počasi, počasi iz sive v rožnato in iz rožnate v modro. Tomaž se je zbudil, še preden bi ga lahko mobi, spravljen v narobe poveznjeni supergi ob njegovem vzglavju. Da ga ne bi dobila jutranja vlaga. Pol sedmih. Pol ure do vstajanja. Premalo, da bi se razveselil in skušal zaspati nazaj, preveč, da bi kar vstal.

Po kosilu je bral. Kerouacovo *Na cesti*, ki mu jo je predlagal Peter. »Preberi si tole,« mu je rekel. »Tale so bili frajerji, ne pa mi.« In res, če ne bi imel šestnajst let, bi zmetal skupaj svoje stvari in se postavil na Dolgi most pa palec v zrak in ... In kam? Do Portoroža? Jack Kerouac je imel celo Ameriko pred seboj, kam naj gre pa on? V Grčijo? Do Aten po cesti in potem s trajektom na kak otok, mogoče na Kreto, si tam poišče kakšno turistko, Švedinjo recimo, in se preseli v Stockholm. Če bi jih imel vsaj osemnajst in kaj denarja. Ali pa, če vsaj ne bi plezal. Stockholm je predaleč od Loške stene.